

Riksdagens svar RSv 113/2016 rd – RP 99/2016 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av förundersökningslagen och till vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av förundersökningslagen och till vissa lagar som har samband med den (RP 99/2016 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Lagutskottet (LaUB 9/2016 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av förundersökningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i förundersökningslagen (805/2011) 7 kap. 12 och 17 § samt 8 kap. 3 § 2 mom. och *fogas* till 4 kap. 10 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 818/2014 och 10/2016, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., som följer:

4 kap.

Förundersökningsprinciperna och rättigheterna för dem som deltar i förundersökning

10 §

Rätt att anlita biträde vid förundersökningen

Om en misstänkt inte vill utnyttja sin rätt till biträde, ska förundersökningsmyndigheten vid behov säkerställa att den misstänkte har tillräcklig information om innehållet i den brottsmisstanke som gäller honom eller henne samt om sin rätt att låta bli att medverka till utredningen av brottet och om sin rätt att anlita biträde vid förundersökningen och rättegången. Den misstänkte ska in-

Riksdagens svar RSv 113/2016 rd

formeras om att han eller hon har rätt att senare återta sitt beslut att avstå från rätten att anlita biträde.

7 kap.

Förhör

12 §

När personer som stöder den som ska förhöras får vara närvarande

En parts biträde och den som förordnats till stödperson för en målsägande har rätt att närvara när hans eller hennes huvudman förhörs, om inte undersökningsledaren av vägande skäl som gäller undersökningen av brottet förbjuder detta. Den misstänktes biträde får förbjudas att närvara endast om det är nödvändigt för att förhindra att utredningen av brottet äventyras avsevärt.

På yrkande av den misstänkte ska domstolen pröva huruvida det har funnits förutsättningar enligt 1 mom. att förbjuda den misstänktes biträde att närvara. Yrkandet ska framställas inom 30 dagar från det att närvaron förbjöds. På behörig domstol och behandling av yrkandet tillämpas 8 kap. 18 § 2 och 3 mom. i tvångsmedelslagen.

Utredaren får på begäran tillåta att även någon annan som stöder en part eller ett vittne än den som avses i 1 mom. får närvara vid förhöret, om det inte försvårar utredningen av brottet eller äventyrar tystnadsplikten.

17 §

Att ställa frågor och att delta i förhöret på annat sätt

Vid förhöret får en part och hans eller hennes biträde eller ombud med utredarens tillstånd ställa frågor till den som förhörs för utredning av saken. Utredaren får besluta att frågorna ska ställas genom utredarens förmedling. Även åklagaren får ställa frågor till den som förhörs. En part och hans eller hennes biträde eller ombud har också annars rätt att begära att utredaren frågar den som förhörs om sådant som behövs för utredning av saken. Den förhördes biträde får också på annat sätt delta i förhöret, om bevakningen av huvudmannens rättigheter förutsätter det.

Riksdagens svar RSv 113/2016 rd

8 kap.

Konfrontation

3 §

Hur en konfrontation ska ordnas

Utredaren kan tillåta att en part, hans eller hennes biträde eller ombud och tillsammans med en målsägande den som förordnats som stödperson för målsäganden är närvarande vid konfrontationen, om detta inte försvårar identifieringen. På den rätt som ett biträde för en misstänkt som ska identifieras har att närvara vid en konfrontation tillämpas dock bestämmelserna om ett biträdes rätt att närvara vid förhör. Åklagaren ska ges tillfälle att närvara vid konfrontationen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 2 kap. 2 § och 7 kap. 1 § i lagen om behandlingen av personer i förvar hos polisen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandlingen av personer i förvar hos polisen (841/2006) 2 kap. 2 § och 7 kap. 1 § 1 mom., sådana de lyder i lag 807/2011, som följer:

2 kap.

Intagning i förvaringslokal

2 §

Underrättelse om frihetsberövande

Häktade ska ges tillfälle att underrätta en närstående eller någon annan person om frihetsberövandet.

Enligt anvisningar av en anhållen eller gripnen ska någon av den anhållnes eller gripnes närstående eller någon annan person utan ogrundat dröjsmål underrättas om frihetsberövandet. En underrättelse får inte utan särskilda skäl lämnas mot den anhållnes eller gripnes vilja. Om det är nöd-

Riksdagens svar RSv 113/2016 rd

vändigt för att förhindra att utredningen av brottet äventyras avsevärt, kan underrättelsen om anhållande skjutas upp högst två dygn från gripandet genom beslut av en polisman som hör till befalet och underrättelsen om gripande skjutas upp eller lämnas ogjord.

På yrkande av den anhållne eller gripne ska domstolen pröva om det har funnits förutsättningar enligt 2 mom. att skjuta upp en underrättelse eller lämna den ogjord. Yrkandet ska framställas inom 30 dagar från det att den anhållne eller gripne har informerats om att underrättelsen skjuts upp eller lämnas ogjord. På behörig domstol och behandling av yrkandet tillämpas 8 kap. 18 § 2 och 3 mom. i tvångsmedelslagen.

Om den frihetsberövade är under 18 år ska vårdnadshavaren, om detta inte strider mot barnets bästa, och socialmyndigheten utan ogrundat dröjsmål underrättas om frihetsberövandet. I fråga om en sådan underrättelse till vårdnadshavaren som skjuts upp eller lämnas ogjord tillämpas dessutom vad som föreskrivs i 2 och 3 mom.

7 kap.

Besök och andra kontakter utanför förvaringslokalen

1 §

Besök

De frihetsberövade har rätt att under behövlig övervakning ta emot besökare vid tidpunkter som reserverats för besök så ofta det är möjligt utan att ordningen och verksamheten i förvaringslokalen störs, om inte denna rätt begränsats enligt 4 kap. i tvångsmedelslagen. Besök kan även tillåtas vid andra tillfällen än vid de tidpunkter som reserverats för besök, om det är behövligt med hänsyn till den frihetsberövades kontakter eller av något annat särskilt skäl. En frihetsberövad har dock alltid rätt att utan ogrundat dröjsmål ta emot besök av sitt i 6 kap. 4 § i denna lag avsedda ombud utan att någon annan är närvarande. Bestämmelser om granskning av besökare finns i 10 kap.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 7 § i lagen om föreläggande av böter och ordningsbot

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om föreläggande av böter och ordningsbot (754/2010) 7 § 2 mom., sådant det lyder i lag 821/2014, som följer:

Riksdagens svar RSv 113/2016 rd

7 §

Förundersökning

För att utreda en förseelse som avses i denna lag görs en summarisk förundersökning enligt 11 kap. 2 § i förundersökningslagen (805/2011), där endast de omständigheter utreds som är nödvändiga för att ett bötesyrkande, bötesföreläggande, ordningsbotsföreläggande eller straffyrkande ska kunna utfärdas. En sådan förundersökning får göras utan att 4 kap. 10 § 2 mom. och 13 och 16 § i förundersökningslagen iakttas.

Denna lag träder i kraft samma dag som lagen om föreläggande av böter och ordningsbot (754/2010).

Lag

om ändring av 5 § i lagen om strafforderförfarande

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om strafforderförfarande (692/1993) 5 §, sådan den lyder i lag 822/2014, som följer:

5 §

Innan straffanspråk framställs görs det en summarisk förundersökning enligt 11 kap. 2 § i förundersökningslagen (805/2011), där endast de omständigheter utreds som är nödvändiga för att döma ut en påföljd genom strafforderförfarande. En sådan förundersökning får göras utan att 4 kap. 10 § 2 mom. och 13 och 16 § i förundersökningslagen iakttas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Riksdagens svar RSv 113/2016 rd

Lag

om ändring av 7 § i lagen om ordningsbotsförfarande

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ordningsbotsförfarande (66/1983) 7 § 1 mom., sådant det lyder i lag 823/2014, som följer:

7 §

I ordningsbotsärenden görs det en summarisk förundersökning enligt 11 kap. 2 § i förundersökningslagen (805/2011), där endast de omständigheter utreds som är nödvändiga för att förelägga ordningsbot. En sådan förundersökning får göras utan att 4 kap. 10 § 2 mom. och 13 och 16 § i förundersökningslagen iakttas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003) mellanrubriken före 20 § och *fogas* till lagen nya 20 b, 21 b och 57 a § som följer:

Biträde och försvarare samt skriftlig underrättelse om rättigheter

20 §

20 b §

Avstående från rätten att anlita biträde

Om den som begärs utlämnad inte vill utnyttja sin rätt till biträde, ska polisen vid behov säkerställa att den som begärs utlämnad har tillräcklig information om sin rätt att anlita biträde och sin rätt till försvarare. Den som begärs utlämnad ska informeras om att han eller hon har rätt att senare återta sitt beslut att avstå från rätten att anlita biträde.

Riksdagens svar RSv 113/2016 rd

21 b §

Underrättelse om rätten att utse ett biträde i den ansökande medlemsstaten

Utöver vad som föreskrivs i 21 § om underrättelser till den som begärs utlämnad, ska centralkriminalpolisen utan dröjsmål underrätta den som begärs utlämnad också om hans eller hennes rätt att utse ett biträde i den ansökande medlemsstaten. På underrättelsen tillämpas vad som föreskrivs i 21 § 2 och 4 mom.

Om den som begärs utlämnad vill utnyttja sin rätt enligt 1 mom., ska centralkriminalpolisen utan dröjsmål informera den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten om detta.

57 a §

Lämnande av uppgifter för utseende av ett biträde

Om den behöriga myndigheten i en annan medlemsstat underrättar den behöriga myndighet som avses i 54 § om att den som begärs utlämnad vill utse ett biträde i Finland, ska den behöriga myndighet som avses i 54 § utan ogrundat dröjsmål sända den som begärs utlämnad information som underlättar för honom eller henne att utse ett biträde. Uppgifterna sänds till den andra medlemsstatens behöriga myndighet på det sätt som föreskrivs i 55 §.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 17 § i rättshjälpslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i rättshjälpslagen (257/2002) 17 § 4 mom. som följer:

17 §

Arvode och kostnadsersättning till ett privat biträde

Domstolen kan besluta att biträdets arvode inte ersätts av statens medel, om det i skötseln av ärendet har förekommit mycket allvarliga försummelser eller brister som beror på biträdet. Fullföljdsdomstolen kan också besluta att biträdets arvode och kostnader inte ersätts av statens medel, om ändringsansökan klart saknar grund.

Riksdagens svar RSv 113/2016 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 11.10.2016

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare